

ЕСТРАЖА

ЛОБОДОУМНИ ОРГАН ЈАВНОГ МИШЉЕЊА

Излази сваки дан у 6 ч. пре подне.

Исплаћена се нико не кри
мају. — Рукописи се не
враћају.

Писма, рукописи, новак и
све остало што се одговори
на лист, слази власничку
дета.

ТЕЛЕФОН УРЕДНИШТВА 1092

ТЕЛЕФОН ШТАМПАРИЈЕ 1092

Турска за сепаратан мир

СОЛУН, 22. априла. (Спец. извештај). — Турски делегати Мухад паша, Хукри беј и Карасо, који су се налазили у Риму, као делегати порте за закључење сепаратног мира између Турске и Сила из Споразума, вратили су се у Цариград. Одмах по њиховом доласку одржана је конференција младотурске странке, на којој су делегати реферисали о успеху своје мисије. Италијанска влада је пристала да посредује између зараћених страна, да се закључи сепаратан мир, па тражи од порте, да ова учини преко италијанске амбасале у Цариграду, званичан предлог у овом смислу. Иако је велики број Младотурака блиских Енвер паши, противан овоме, у политичким круговима се верује, да ће порта следовати предлогу Миладиновић

Гирс и Пашић

— Спец. извештај —

НИШ, 22. апр. — Г. Гирс, руски посланик на римском двору стигао је синоћ у Ниш и одсео је у руском посланству. Данас је г. Пашић давао ручак у част г. Гирса Ручку је поред дипломатског кора и наших најугледнијих политичара и државника присуствовао и престолонаследник Александар. Сутра г. Гирс продајује пут преко Солуга за Рам.

Једна доброобавештена личност изјавила ми је, да је после ручка одржана између г. Пашића и г. Гирса важна конференција. Г. Пашић је изјавио г. Гирсу да српски народ преко своје владе најтоплије захваљује на симпатијама и пажњи царске руске владе и нала се да питање о целокупном уједињењу српско-хрватског народа неће бити решено без учешћа српског народа, односно без споразума између сила из Споразума, Италије и Србије!

Миладиновић

Судбина Бугарске

— Од нашег дописника —

СОФИЈА, 19 априла.

Борба на Галипољском Острву и у Дарданелима све се више заоштрава и све се више показују знаци, који говоре о коначној победи Тројног Споразума, а слому Турске. Данас, када је готово сва нада у крајњи успех сконцентрисана на Југ, и када су силе ангажовале против Цариграда не само своје трупе и своје убојне леће, већ и своју част, почело се осећати комешање међу неутралним државама. Италија, по вестима европских агенција тек што није ушла у акцију против својих дојучерашњих савезника. У Грчку још министарска криза а говори се о повратку Венизелосовом. У Румунији још увек се води љута борба између присталица акције и мира. Па ни

и пак у нашим владајућим круговима осећа се колебање, има још људи, који верују у некакав успех Немачке, Аустрије и Турске. Међутим, немамо потребе да обрамо ово гледиште наших туркофила и наших аустриских агената.

Судбина Турске већ је одређена (а за нас је она у овој војни најважније питање), сви напори Немаца немоћни су да босфорског болесника спасу од пропасти. Живи леш, који већ неколико десетина година живи само због тога што између европских сила није могло доћи до Споразума, биће у најкраћем времену спуштен у гроб, а за њим ће доћи на ред Аустрија и Немачка.

За нас Бугаре, судбина Турске је од великог значаја. Питање: шта ће бити са Турском, дукобо засеца у наше националне интересе: једећи велики део наших савезника налази се под данашњом Турском, а ишчежавањем њеним са европске карте, наши савезници потпадају под нове господаре. И тако наши национални идеали руше се као кула од карата и нестаје их као снега у првим пролетњим данима. Наш сан; Велики и снажни Бугарско остаје сан, и ништа више.

Наше политичке групе уместо да су се збиле у једну целину и да су као таква, пошле народним жельмама, управо овим стазама којима народ хоће, дава се гложје, и док једне траже да се одржи мир пошто вола, друге траже да се ступи у акцију. Једни су уз Споразум, други су уз Савез, а наши листови пуна су најфантасичнијих извештаја чак из Кине и

Јапана, а не доносе вести које се додирују са нашим националним интересима.

Међутим, ни један наш политичар не увања да је наступио одлучан момент, када се треба изјаснити: овамо или онамо. Сви они још увек придају неку важност нашем учешћу у акцију. Неки иду чак тако далеко да мисле, да акција савезника неће имати све дотле успеха, док се не умеша и Бугарска и својом оружаној салом, не увесе нов полет у операције. Али, ја, и као Бугарин, али не као шовен, држим да се у овоме претерује. Моје је мишљење, а тако мисли и цела мишена Бугарска, да наша акција није у стању да одмогне ни да помогне Савезницима. Савезници су толико јаки, да им наша помоћ није потребна. Аља настаје једно друго питање, а то је питање Словенске солидарности, питање да ли ми у овим значајним часовима по Словенство смејмо остатак неми посматраоца, да ли смејмо дозволити да се у великој словенској грађевини не увесе баш ни једна бугарска цигла.

Да ли смејмо у овим судбоносним часовима остати слепо оруђе Германаца и Турака?

Судбина Бугарске и бугарског народа сада се решава. Пренимо се, јер још није доцка. Пружим руку и ступимо у коло Русије, Србије и њима пријатељским државама, јер само на тај начин моћи ће судбина бугарског народа да буде сјајна и трајна. У противном њу чека судбина Турске, Аустрије и Немачке.

Јордан Христов
студент

Порта пристаје

— Закључење сепаратног мира. —

— Спец. извештај —

НИШ, 22. апр. (5.40 по под.) Овдашњим дипломатским круговима стигла је вест из Букурешта, да је Велики везир, користећи се одсуством Енвер паше, који се налази у Дарданелима, сазвао министарски савет, у усвоје да убеди своје другове из кабинета о потреби закључења сепаратног мира. После дугог конференцања постигнут је споразум и велики везир у пратњи Талаг-беја посетио је италијанског амбасадора и предао му званичан предлог за посредовање за закључење мира између Турске и зараћених сила.

Миладиновић

Л. Смодлак:

Југословени

— Словенци и њихов положај у Југословенској држави. —

Југословенски покрет има највећи значај за спас и развој словенског народа. То сада осећа сваки просвећен Словенац и врстан родољуб, јер они знају да словенски народ оцепељен од своје супародне целине је као комад колина, који пада у океан; а одношај Словенаца према германском елементу, може се рећи, да представља ту слику. Тај малобројан словенски део према германском народу био би осуђен на потпуно национално пропаганду у заједници с Немцима, а везан и својем са својим суплеметним валејем на Југу, добије нове снаге за успешан развој. Словенци у групи с Хрватима и Србима као једна и јединствена народна целина представљају један млад и нов организам са свима диспозицијама за културал и најдироднији националан развој. Још нешто, Словенци у заједници с Хрватима и Србима значе и јаку снагу и велики отпор према непријатељима с поља. Тај и такав народни организам може не само да одоли германској најајди споља, већ шта више, може само на тај начин да појача своје народне снаге и употреби

их за већи развој читавог народа и на тај начин оправда свој опстанак у великој формацији многобројних европских нација.

Словенци јасно увиђају значај те околности, зато и појмају сасвим добро добит, коју имају у Југословенској заједници. Југословенски покрет, који иде за том заједницом морао је за то да нађе повољан одзив у словенском народу. Словенци су заиста и дали леп одзив. Они су прихватили Југословенску идеју свом отвореношћу и назвали је својом спалосносном идејом. Они су само чекали, да та национална идеја буде усвојена од народних словенских српско-хрватског елемента, а када је она примљена од нашега дела народа, онда су Словенци пришли к њој у широким редовима. Само на тај начин може се појмити ово средачно прихваћање југословенског покрета не само у словенском делу нашега народа у домовини, већ и у свима колонијама словенских Северне Америке Али још нешто, тако само да се разумети, зашто је аустриски режим бацао и утамничио толики број народних борца у Словенској и масу њака, свештеника и просветних радника словеначких.

Закључак је, дакле, врло прост, спас словенског народа лежи у заједници с браћом Хрватима и Србима, отуда је та заједница и мрска аустриској монархији.

Криза у Грчкој

— Спец. извештај —

Солун, 22. апр.

У овдашњим политичким круговима се говори да је на помоћ министарска криза. Иако се држи у тајности ипак се сазнаје да је повод кризи размимолажење министара у питањима спољне политике. Венизелосова странка позвала је Венизелоса телеграфски да се врати у земљу.

Говори се да ће избори за парламенат бити одложени.

Сантјаго

Споразум и Бугарска

— Спец. извештај —

Софија, 22. апр.

Једна угледна политичка личност изјавила је како се између Сила из Споразума воде преговори, који ће знатно утицати на даље држање Бугарске у спољним стварима.

БОРКО

У Дарданелима

— Савезници на Галипољском Острву. —

Солун, 22. апр.

По последњим вестима са Митилена савезничке операције у Дарданелима теку веома повољно. Искрцавање савезничких трупа врши се веома успешно, и без акаквих узнемирављања од стране непријатеља. Савезници су успели да заузму

ФЕЉТОН

Бл. Н. Воранов:

ГРЕХ И ЗЛОЧИН

III.

Валерија је седела крај прозора своје спаваће собе — прозор је био широм отворен — и гледала нешто тачније на једног несташног враца, што се ваљао у уличном олуку међу сламкама и прашином; ње, абац је био будмаст, округло и глава му се једва разликовала под натреним перјем. Изгледало је да је како задовољан. Наједном долете један други враца са сјајним перјем и не тако пун; први се умари, без иједног покрета, као да је био мртав и онда обоје у један мах одлетеше негде под стреју суседне куће.

На вратима њене собе неко је куцао. Валерија устала се столице, обавре се по соби и онда отвори врата. — А, мама!

Госпођа Новаковићка је била у својој белој посетној тоалети. Њено лепо, уметнички овално лице, уместо белом тену, сад је било нешто узнемирено, као да се таласало у ситним једва приметним таласицима — таласицима марне реке у летњим предвечерима. Плавце, нескривене очи, беху сада затвореније боје, а онај углађени сјај, сјај унутрашњег мира, поелавао је се и сада, али не у миру, већ у чуђењу, у извесном неодређеном страху; њене су се трепавице додиривале брже, очи су тражиле нешто. Али она је била лепа, она је била пријатна.

— Вела — тако је Валерија само њена мама звала — да ли је долазио тата после ординације? — Јесте, мамице, и оставио је једно писмо за тебе — на твој огледалу за тоалету. — Писмо?

— Да, ја ћу да ти га донесем. — И Валерија ис-

трча у предсобље.

Госпођа Новаковићка је села на плетену столицу уз писањим столом своје кћерке. Кроз отворен прозор испрекидано је допирао потмо коњски топот из улице Милоша Великог. Рујава светлос вечерњег сунца затала је глатко, као воском премазано, зелено изрецањом лаше дивљих кестенова, оно се једва приметно кретало, а његова развучена слика дрхтаола је у полумрачним прозорским оквирима.

Доктор Новаковић је пицао својој доброј супрузи:

Драга моја,

Гизел је овога часа напустио Београд. Од Грингера сам дознао да по инструкцијама своје владе није задовољан са Пашићевим одговором. Грингер је примио пуномоћје ванредног отправника поштом аустриског посланства и по његовом мишљењу затегнутост односа узима оз-

биљнији карактер. Био сам код Цорца и затекао сам га врло расположеног. Он ме уверава у одлучну интервенцију Русије. Али према једној вест, истина још не провереној, да се у Немачкој чине живе припреме за општу мобилизацију, изгледа да се залет неће моћи локализовати. Енглеска је мирна и то ми је још једина сигуран доказ о заблауди европског конфликта. У томе случају смејмо веровати у повољан исход руске импресије.

Ја путем првим возом у Аранђеловац. Добио сам телеграм од доктора Петровића, у коме ме позива на заједничку операцију го спође Николићке. Указ општој мобилизација — како ми рече Цорц — биће публикован у сутрашњим Српским Новинама и према томе ја се нећу враћати у Београд. С обзиром на све могуће евентуалности савезујем ти да се сретнемо 15. ов. м. у хотелу „Руска Цар“

у Нишу. Спреми се, дико, и првим подесним возом отпутуј са децом у Ниш.

Љубите те твој
Светислав

Госпођа Новаковићка је била у посети код своје пријатељице, супруге бившег министара Арсића и та мо чула од једног вишег државног чиновника, да већерас око 11 часова полази за Ниш специјалан воз за владу и стране посланике, пошто је аустриски посланик изјавио да одговор српске владе на ноту упућену од стране његовог монархије није задовољавајући. Исти јој је господин саветовао што скорји одлазак из Београда, пошто ће Београд као небрањена варош бити одмах по објави рата по седнут непријатељским трупама и тиме изолован од сваког додира са Србијом. Вест је била већ сама по себи врло непријатна, а њен изненадан долазак учинио ју је страшном.

Госпођа Новаковићка је

била довољно верзирана о последњем развоју спољне политике, али њу су уверавали, да ће се аустриске оптужбе и претње поводом погубије престолонаследника Фердинанда и његове супруге завршити једним обичним блефом. Па чак кад је и њена дрска нота предавана нико није веровао, да ће она имати већег и кориснијег значаја, до скромног задовољења, које је Србија била спремна да јој у сваком случају пружи, само да би се окончао питање. Па ипак то се све завршило на један сасвим неочекиван начин, на начин који је тада за нас био истина тревутно поражавајући, али који је, за дивно чудо, ускоро постао судбоносан за онага ко га је приредио.

Госпођа Новаковићка је била узнемирена, јако узнемирена, али је јумела врло нешто да скрије своје узнемирење, само да деца не би прерано дознала оно што је још било у питању.

„Вела, ми сутра отпутовамо у Ниш. Тата је већ отпутовао својим послим и жели да се нађемо у Нишу. Можда је намеран да приреди какву екскурзију.

— Па зар ништа не кажеш? — Не, Не кажеш ништа; али ја се... Госпођа Новаковићка се трже, неко је куцао на вратима и затим се чуо глас служавке Марушке!

— Госпођице, молићу за један трезуатк! Валерија пратрча вратима. Марушка јој рече да је дошао господин Цорц и да жели да је види. Он седи у парку под ладњаком.

— Мама господин Цорц је дошао. Хоћеш ли и ти да изађеш? — Господин Цорц! — Госпођа Новаковићка скочи са столице, — хоћу наравно да хоћу. Баш је добро што је дошао. — Она се замисли, затим доде. — Ида, Вела, позови га у салон напољу је већ заладнело.

све доминирајуће висове у Текебурун северозаједно од Седон, Када Теде и све важније положаје око Мардоса.

Са Кавказа

Потпуни порази турских трупа
Петроград, 21. апр.

Саопштење генералштаба кавказске војске: 19 и 20 априла у пределу Трансорора и Олти биле су безначајне борбе. У пределу Која-Дилман наше трупе после

тродневне борбе успеле су у одлучној офанзиви против турског корпуса Капилибеја, наневши му потпуни пораз. Величина турских губитака може се оценити по овој околности: више од 3500 лешева турских нађено је на бојном пољу, од кога боја опег 900 мртвих на самом средишњем сектору борбене линије, који је на носио 800 корака.

Код Дилмана запленили смо турску болницу са целим особљем. Настављено је гоњење пораженог непријатеља.

Иследник и опанчари

Потпуковник г. Милош Костантинковић, иследник по афери са лиферацијом опанка, саслушао је већ потписнике уговора који се налазе овде у Нишу.

О томе, какве су исказе дала бив. чланови те комисије, проговорићемо доцније у назу неколико чланака, који ће се односити специјално на саслушања њихова.

Овом приликом, позабавићемо се једном другом ствари. Наиме: о добављању главних криваца који су побегли у иностранство.

Г. Костантинковић добио је од министра војног наредбу, да одмах при саслушању потписника уговора о лиферацији опанака, ако постоји основ или мотив за кривичну одговорност, стави их и у привор.

Дакле, са законске стране војни иследник је добио одређене руке чим је његов наредбодавац унапред донео такво решење.

Војни иследник налази се ментално у врло незгодном положају стога, што је скупштинска анкета по овој афери дала саслушања кривца и та саслушања оштампала и раздала посланицима. На основу тих ранијих исказа, кривца сад при овом новом ислеђењу, удешавају своје исказе.

Напр. Меламед је раније страховао од анкетног одбора, дрхтао је и увек је био збуђен. Међутим сад он јавно говори да му је лако носити се са иследником. Адвоката за новце има хвала Богу доста који ће му дати савета и казати начин како ће се ослободити.

Дакле, доста је крупна грешка била, што је анкета саслушавала и штампала та саслушања.

А с друге стране, војни иследник поновио је шеста

пут захтев код министарства спољних послова да се одбегли кривци путем екстрадиције добаве и изгледа да се иследнику у томе погледу не излази на сусрет.

Преко полицијских власти иследник је тражио да се породице одбеглих криваца по тој афери саслушавају и да изведе иследника о имовном стању њиховом или да их упућују у Наш иследнику па и у томе послу изгледа да се власти слабо олазивају.

Ово је дало повода иследнику да предложи своје наредбодавацу — министру војном — да се сви одбегли кривци огласе за своје бегунице ако се не врате до одређеног времена. Дакле, иследник је морао да прибегне и том последњем законском средству само да би добио кривце.

Иследник се налази још и због тога у незгодном положају, што поред саслушања, он врши свакодневно преглед свих опанка појединце јер хоће једновремено да утврди материјалну штету државе тако да кривци при изрицању пресуде, буду осуђени и на плаћење оштете држави.

Па ипак, поред свих тих тешкоћа, ми се надамо да ће се кривци добавити и да ће ускоро бити пратворени.

Епиграм

Пуно разлог сад се здука,
Али не бих смео рећи;
Мала би ми врата била,
Од цензуре тад утети.

Са мора

— Омањн оубоки —
ЛОНДОН, 20. апр.
Адмиралитет јавља, да је у току прошле суботе би-

ло неколико омањних сукоба у близини Галопера и Норскиндирске куле светиње. Један немачки подморски брод потопио је детроајер „Рекрут.“ Спасио су се четири официра и 21 морнар. Рибарски брод „Колонбија“ беше нападнут од стране два немачка торпиљера, који су заочели акцију, ма да нису предходно истакли немачку заставу.

„Колонбија“ је терпедована. Један одред британских детроајера, који се састајао из бродова: „Ла Форџ“, „Леонидас“, „Лорфорд“ и „Ларк“, предузео је гоњење та два немачка брода и после потерне борбе од једног часа оба брода су потопљена. Британских детроајери нису имали никаквих губитака. Енглези су сласла два официра и 44 човека немачке посаде.

Из Русије

— Повреда ратног права —
Петроград, 20. апр.

Русија је усвојила закључену конвенцију између Француске и Британије, која се односи на плен за време садашњег европског рата.

Цар је одобрио стварање једне ванредне истражне комисије о повредама закона и ратног права, што су починиле аустро угарске и немачке трупе. Ову комисију сачињавају седам чланова међу којима су и дан сенатор, један посланик из Думе и један члан Државног Савета.

Како је у Бечу

— Свесд. навештај —
Букурешт, 22. апр.

Путници који су приспели из Беча причају како су саи бечка предграђа барикадирана. Двор царски чува око 2000 жандарма. Посвезднево долази до оштрог сукоба између изгладнег ставовништва и војске. На многим зградама издепене су плакате са натписима: Хоћемо мир! Доле рат!

Са запада

— Варварски начини —
ПАЗИС, 20. апр.

Службено саопштење: Немци су покушали дава падати отровним гасом: Један на северу од Ипра близу Сен Жилијена а други на југу од Пира близу коте 60. али нису имали никаквог успеха. На осталом фронту нема шта да се забележи.

И како је он то умео различно да представља, Валерија се није улашала. Са Вавом је већ било другогачаје; он је у себи карактерисао Цорцово подесење у наформисаво признање као потребну обману његовој незрелој души и фантазији младога виртуоза већ је гледала уљцом Милоша Великог дуге колоне аустријских плавак пешака и слушајла победа „кравев марш“ црвених драгонера на мировном зеленаким коњима; он се бојао и био блед више него објачно, зато је ћутао све до Ниша!

Сандука мртвачких
има готових свију сорти
код
ТИШЛЕРА РАНЕ
Балканска улица бр. 49. (Краљева пивара) код „ЗЛАТНОГ КРСТА“
БЕОГРАД
5-15

Из Румуније

— Студентска демонстрација —
Германофила —
Букурешт, 21. априла.

Око 500 универзитетских ђака држали су у згради универзитета збор на коме су демонстрирали против германофилског државња владе.

СВЕТЕ ЖРТВЕ

† Данило Илић

Као жртва опасне бољке пео је и Данило Илић апотекар из Крагујевца. Док Данило био је по професији апотекар иначе као грађанин, кога су крагујевчани изабрали за кмета те општине. Данило је поред своје дужности у општини, због које га је Врховна Команда ослободила од војне дужности, драговољно вршио дужност апотекара у свима болницама.

Не само то, он је из своје апотеке, сервирао бесплатно лекове по болницама и то лекове који су најскупљи били, није жалио ни труда на средстава, да би само могао да спасе болесне српске ратнике.

У карактеру један човек коме није било равног, он је даноноћно био у болници чувајући и надгледајући рањенике и болеснике, није хтео ни да помисли: шта је то легиви тифус. За њега није било опасности он је презирао смрт и своју породнију кад је у питању животног војника, за које се он залагао и свузеше.

Пок. Данило био је имућан али никад се није показао као осон и имућан, скромност и солидност то су биле врлине којима је располагао овај човек. Као друг Данило је био ваљан и лојалан и увек су се његови другови одушевљавали његовом другарском љубавношћу.

Као грађанин пок. Данило био је примеран и заузимао је место међу најпримернијим грађанима града Крагујевца.

Данило је пео као жртва опште ствари, али се и одужио својој кастери и човечанству које је он тако силно љубио. Данило је оправдао ово мишљење које је цео Крагујевца имао о њему. Наш јадни Данило испунио је своје обећање али није био те среће да доживи и сам тај моменат: опште уједињење васколиког Српства.

Свомињући га увек у добродружје успомени, ми смо му врло захвални, а дужност нам налаже да се његово име задржи увек у доброј успомени.

Нека му Бог подари райско насеље!

Дневне Вести

— Одлазак Леи Пецат —
Данас ће отпутовати из Скопља за своју Отцибину врла и племенита Енглескиња Леи Пецат.

Ми јој у име хиљада рањеника, које је она неговала и у име свих благодарних Срба, желимо срећан пут.

— Панжа према новинарима —
Г. г. Министра Војни, Унутрашњих Дела и Грађевина, ценећи значај штампе и желећи а јој колико могу помоћу дозволили су сви ма редакцијама служење телеграфом

Ново локомотиво
Прва партија од 12 нових локомотива поручених

у Америци, кроз неколико дана стајаће у Ниш.

Друга партија послата је већ из Њујорка за Србију.

— Пелцовањч војника —
Врховна Команда, наредила је свима јединицама да се сви војници без разлике морају пелцовати.

— Набавка материјала —
Кроз неколико дана отпутоваће у Француску г. Тих. Радојичић, пуковник, заступник командианта Моравске Дивизије. Области, да набави санитарски материјал, као и материјал потребан Официрској Задрузи

— Морталитет лекара —
До сада је од 362 лекара, колико их ми свега имамо умрло у току овог рата 120.

— Рад Позоришта —
Према одлуци Министра Унутрашњих Дела, сва позоришта која су због заразе била прекинула рад, почела су да рад пошто је опасност од заразе прешла.

— Браћање крајних ствари —
Г. Министар Унутрашњих Дела, наредио је свима полицијским властима, да се оне украђене ствари којима се нађе сопственик предају исте пошто се утврди њихово власништво.

— Веридба —
Наш искрени пријатељ и новинарски колега г. Владислав М. Николић, кандидат агрономије верио је се са г-ђицом Зором, ћерком г. Васе Т. Николића, индустријалца из Панчева.

— Наше најтеплије честитање. —
Г. Драгољуб С. Петровић, кандидат шумарског инжењериства са г-ђицом Анном Шпаничаћ, студентом медицине, ћерком госпође Вере, удове Данила Шпаничаћа, рентијера из Загреба.

— Календар „Велика Србија“ —
У издању уредништва „Српског Југа“ изашао је лепо уређен календар „Велика Србија“.

У календару се налазе сва календарска дела: Описи наших бораба са Аустријанцима, изводи из многих страних листова, пријатељски расположење према нама, и већи број некролога.

Ми га топло препоручујемо нашим читаоцима.

Убиство нашега оца

У „Стражи“ од 12. априла т. г. поводом убиства нашега оца Максима Јовановића из Барајева, изишао напис, који не одговара у свему истини. Поводом овога нашли смо се побуђени да вам г. уредниче напишемо ово неколико речи и изнесемо ствар онако, како је у истини.

Убица Караклајић, гимназист, у нашем се је селу родио, где му је отац тада држао дућан, ту је као дете одрастао без икаквог родитељског надзора и васпитања, по потоцима и јаругама, а доцније када му је отац упропастио оно мало капиталашто је имао, отишао је у Београд са њим, па су из околних села набављали живину и јаја те заносили на пијалу и продавали. У том су положају били све док Аустријанци нису истерали из наше земље, а тада су дошли у Липовичку кафану да у њој раде.

Убица Караклајићу нису покрављени лекови, као што се то у напису вели, већ малина коју је за кафану носио.

Наш отац који је преко 60 год. отерао је кола дрва и продао у Београду, да би нама трошка послао.

На путу га нападе један мангуп, у тренутку када је он на колима уморан и неспавао дремао, тражећи да му преда флашу са малином, коју му је вели при пролазу поред њега украо. Изнаеањем овим препадом, по казивању присутних

жена, пок. отац заустави кола, пусти волове и позове убицу да му и малина и малине предговори му да он малину није украо, нити је њега (убицу) на путу видео. Пошто га је убица претресао и није нашао ништа, стаде га и даље нападати, говоривши му да му је он малину скривио, па у томе опали из револвера и оца нам убије.

За жаљење је што се у поменутом напису узима у одбрану један убица, који је све време до сада проводио у скитњи и мангуирању спремајући се само за злочине и неваљала дела. Наш отац био је у свом селу поштован као честит, и биран је за општинског часника. А да наш отац није ништа украо убици, утврђује се и тиме што су га официри 11. пука одмах по убиству претресли и ни код њега мртвог ни у колима нису ништа нашли.

Убица се није сам пријавио власти, већ су га војници чом. пука у Бежању стигли и власти привели.

19. априла 1915 г.
Барајево.
С поштовањем
Бријанслав и Јованка Јовановић

Лела Перићева

— РОМАН ИЗ БЕОГРАДСКОГ ЖИВОТА — (15)

Павле Перић је ћутао, није ништа одговорио, као да се цео тај говор мије њега тича. Пошао је даље ходником и кад је стао пред вратима број 8. на којима је била прикована посетница Јованчина, он се надахнуо затим кућу. Из собе се зачу звонак глас, и на „напред“ Павле Перић ухвати најљубиво за браву и врата се отворише. Павле Перић уђе унутра у собу лепе Јованке.

— Јованчино стању —
Кад је Павле Перић ушао у стан Јованчин, ова је лежала на дивану и читала новине. Кроз танку халину, која је била привијена уз њено витко тело оцртавали се ле и облици правилно развијеног тела Исход реформе, која се била раскошно рашарила по дивану, вирила је мала ножа обучена елегантном дигелицом и провидном чарпацом. Видео се и један крај луксузног жигона. Све ово дражило је Перића, и он да је смео журнуо би на ово лепо и мало створење и св. јим рукама, у снама и грудима би га задовољно од силне чежње и љубави. Међутим, као сваки паметан човек, и Павле Перић је умео да обузда своје страсти и крма, која је управљена његовим жељама подчинила се крми, која је управљена разумом.

Лела Јованка била је изненађена доласком младог Перића. Већ пуна два дана његова нога није приступила преко њезина прага и то ју је ужасно љутило и мучило. А због чега? Због једне ствари. Млади поручник Груја послао јој букет, који је опстена, пољубила и заносно погледала у младог официра. Па шта је то? Ништа, једна с свим безначајна ствар. — Тако је она резовала. Међутим Павле Перић је друкчије мислио. Иако између њега и Леле жене није било ничега, на основу чега би он могао да јој забрана те невинне „каксове“. Па ипак њојзи је он био веома драг, и када после догађаја са букетом наје дошао по уобичајенм правилу, да јој после програма граву друштво, и да је старати у њено собу, где је био редовни гост на чај, она је прво почела да се љути, да праска и да виче на портира, вако свај грешник није био крив. Затим је плакала и ногама изгазила букет. Но и ово није било у стању да ублажи њен гнев.

Белешке

— Лекарска француска мисија за пелцовање —

Почев од четвртка 23. априла ове године отпочеће бесплатно пелцовање грађана београдских против великих богиња, трбушног тифуса и колере. Ово пелцовање је безопасно и без болова, а даје потпуну сигурност против ових болести. У врмену кад државне власти чине највеће напоре за здравље грађана, у тренутку кад Србија мора да рачуна на свакога свог грађанина, патриотска је и хумана дужност да се сваки пелцовањем обезбеди од ових страшних болести од којих пада много више жртава него од непријатеља.

Пелцовање је за све обавезно. Капетан д-р Есклизе биће сваки дан од 2—5 час. по подне на расположењу публице у кући коју је општина за овај циљ заузела и која се налази у Проте Матеје улици бр. 52.

— Нз, шта се то мене опет тиче што се он љути. — тешила је саму себе. — Нека се љути када је будвала. Кад се мало излади он ће опет доћи, ја не знам шта тај човек хоће од мене. Каквим правом ми забранује да разговарам. Да, да каквим правом?! Али на ово питање није ни сама она могла да да одговора.

20

ДЕЧАКА за продају новина потребних су штампарији С. Хорвића Цар Урошева улица бр. 5.

— Стан за самца издаје се у Милеровој ул. бр. 98.

— Кафан код „Седам шваба“ издаје се одмах. Упитати у истој кући. 2—3

— Часовничарског помешника отребује часовничарско-јувенирска радња Драг. Н. Димитријевића у Зајечару. Плата добра, место стално. 120,3-5

— КРАТЈЕВАЧНА ПИВНИЦА отребује једног цаликелера и издаје кујну од 1. маја или одмах. За услове обратити апотеци Данила Илића, Крагујевац. 2—3

— ФОТОГРАФСКИ АПАРАТ ко има на продају, нека се обрати администрацији овог листа. 122,3—3

— Готова је ЗАСЕБНА КАРТА

— Дардакели СА ВОЗЛОМ И ... ЗАЗИСКМ ВОЈНИШТЕМ израђена у бојама СТАЈЕ 0-30 ДИН.

— КИЈАРА КОСТЕ В. ИЛИЋА Београд — преко пута новог 122 Двора. 3—10

— ... врло је угодна и удобна — ... издана у Нишу — ... издаје се одмах — ...

— ... издаје се одмах — ...

— ... издаје се одмах — ...

— ... издаје се одмах — ...

— ... издаје се одмах — ...

— ... издаје се одмах — ...

— ... издаје се одмах — ...

— ... издаје се одмах — ...

— ... издаје се одмах — ...

— ... издаје се одмах — ...

— ... издаје се одмах — ...

— ... издаје се одмах — ...

— ... издаје се одмах — ...